

Hoe zorg je ervoor dat de overheid beleids- en subsidiedoelen SMART+C maakt?

Interactief factsheet, versie juni 2020

1 Sluit aan bij de richtlijnen van de Rijksoverheid

De [Algemene wet bestuursrecht](#) (Awb, art. 4:24) bepaalt dat alle overheden subsidies periodiek moeten evalueren op doeltreffendheid en doelmatigheid. Op basis van de [Comptabiliteitswet 2016](#) (art. 3.1 sub a) moet het Rijk bij elk voorstel dat naar de Ministerraad gaat ingaan op doeltreffendheid en doelmatigheid. De Richtlijn [Periodiek Evaluatieonderzoek](#) (RPE) beschrijft waar een goede evaluatie aan moet voldoen. De RPE is opgesteld voor het Rijk, maar ook decentrale overheden kunnen er uit putten.

 Voor informatie over de evaluatie van Rijkssubsidies op doeltreffendheid en doelmatigheid zie [het onderzoek IBO Evaluatie subsidies Rijk](#)

2 Zorg voor een goede samenwerking tussen beleid en uitvoering

Beleidsmedewerkers zijn inhoudelijk verantwoordelijk, maar de uitvoering is vaak *in the lead* voor monitoring en evaluatie. Samenwerking en afstemming is daarom belangrijk.

Op basis van de inhoudelijke kennis van beleid over de gestelde doelen, kan uitvoering begeleiden bij het formuleren van SMART+C doelen en geschikte indicatoren.

Vorm aan het begin van het beleids- of subsidieproces een projectgroep, waar zowel beleid als betrokken afdelingen van de uitvoering aan deelnemen.

3 Leg SMART-C werken formeel vast

SMART+C werken is niet altijd een vanzelfsprekendheid. Leg SMART+C werken daarom formeel vast in het beleids- en subsidieproces. Stel een beleidstheorie verplicht voor *alle* subsidies. Toets deze en leg voor aan het bestuur.

Stimuleer zowel beleid- als subsidieontvangers om SMART+C te werken. Dat kan met een bonus-malussysteem. Daarbij wordt overrealiseren beloond en bij onderrealiseren gekort. Koppel deze systematiek aan de indicatoren.

 Voor uitleg over de beleidstheorie en SMART+C, zie de [Handreiking Effectevaluatie van subsidies](#) van de Algemene Rekenkamer (pags. 9 en 11)
Lees hoe provincies beleidsdoelen uitwerken in de rapporten '[Doeltreffendheid van subsidies provincie Zuid-Holland](#)' (pag. 15) en '[Doeltreffendheid van subsidies provincie Gelderland](#)' (pag. 16)

4 Creëer draagvlak

Om deze werkwijze te doen slagen is draagvlak binnen de overheid onontbeerlijk. De organisatie moet voldoende ondersteunend zijn en mee willen werken.

Vind daarom ambassadeurs op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau, die SMART+C werken uitdragen in de overheidsorganisatie.

Stel bij de staf een toezichthouder aan, die najaagt, en een kwaliteitsmanager, die beleid begeleidt. Bijvoorbeeld bij de afdeling control.

 Lees hoe het ministerie van Financiën departementen wil ondersteunen bij gedragsverandering met de [Operatie Inzicht in Kwaliteit](#) (pag. 10)
Lees over het belang van aandacht van de top van de organisatie in de [Startevaluatie Pilot Lerend evalueren VWS](#) (pag. 17)

Verantwoording

Tijdens het e-Innovatielab 'Succesvol subsidies evalueren', dat Sira Consulting organiseerde op 28 mei 2020, bedachten experts van de overheid samen hoe het proces van het evalueren van subsidies zo succesvol mogelijk kan verlopen. De experts waren werkzaam op het gebied van subsidieverlening, kwaliteitsmanagement, bedrijfsvoering en onderzoek bij het Rijk, provincies en gemeenten.

Zij werkten aan de hand van belangrijke aandachtsgebieden voor evaluatoren. Een van die aandachtpunten is dat beleid- en subsidiedoelen niet altijd SMART+C zijn. Een symptoom daarvan is het ontbreken van geschikte indicatoren. Dit interactieve factsheet bevat de resultaten van de eerste brainstorm.

Het factsheet is een ontwikkeldocument, bedoeld voor iedereen werkzaam op het gebied van subsidie-evaluaties. Delen mag, met bronvermelding. In de herfst van 2020 organiseert Sira Consulting een vervolg op het e-Innovatielab.

Vragen of ook meedenken?

Ideeën zijn welkom. Heeft u aanvullingen of vragen? Wilt u de volgende keer meedenken? Neem dan contact op met [Lisanne Vis](#) van Sira Consulting via lisanne.vis@siraconsulting.nl.